

МАЙЛУУ-СУУ ШААРЫНДАГЫ №5 ЖАЛПЫ БИЛИМ БЕРҮҮ ОРТО МЕКТЕБИ

АТА-ЭНЕЛЕР

АТА-ЭНЕЛЕР МЕНЕН ИШ АЛЫП БАРУУНУН ЖЫЛДЫК ПЛАНЫ

№	Аткарылуучу иш чаралар	мөөнөтү	жооптуулар	кайда каралат	ресурстар	күтүүчү натыйжа
1	Ата-Энелер комитетин түзүү жана иш чараларды иштеп чыгуу.	Сентябрь.	Мектеп администратциясы.	Ата-Энелер чогулушунда.	Иш чаралар.	Ата-Энелер комитети түзүлөт. Иш чара иштелип чыгылат.
2	Ата-Энелер менен үч тараптуу келишимдерди түзүү.	Сентябрь	Мектеп администратциясы Класс жетекчилер	Класс жетекчилер бирикмеси	Үч тараптуу келишим	Ата-Энелер менен келишим түзүлөт
3	Ата-Энелер үчүн “ачык эшик” жумалыгын жарыялоо.	Октябрь	Мектеп администратциясы предметтик мугалимдер.	метод кенешме	Ачык сааттардын иштелмелери	Ата эне мектептин байланышы бекемделет.
4	Аз камсыз болгон үй-бүлөдөгү окуучуларды колдоо	дайыма	Ата-Энелер комитети. кам көрүү кеңеши.	өндүрүштүк кенешме	Аз камсыз болгон үй бүлөдөгү балдардын тизмеси	Кам көрүү кеңешинин жардамы менен материалдык жардам көрсөтүлөт.
5	Ата-Энелер арасында кароо сынак “менин балам окуган окуу классы” Ата-Энелер менен менен бирдикте спорттук иш чараларды өткөрүү	апрель	Мектеп администратциясы. Ата-Энелер комитети.	Өндүрүштүк кенешмеде	Спорттук иш чаралардын иштелмелери.	Ата эне мектептин байланышы бекемделет. Демөөрчүлөр көбөйөт.

жана демөөрчүлүк кылуу.

6	“Билим берүү денгээли канааттандырабы?” Ата-Энелер менен анкета жүргүзүү.	май	Мектеп администратциясы Ата-Энелер комитети	ондүрүштүк кеңешмеде	анкета	Ата-Энелердин көз караштары аныкталат. Жыйынтык чыгарылат.
7	Ата-Энелер менен бирдикте түнкү рейдке чыгуу.	дайыма	Мектеп администратциясы. Ата-Энелер комитети.	ондүрүштүк кеңешмеде.	Түнкү рейд графиги	График боюнча рейд жүргүзүлөт
8	Ата-Энелер арасында ар түрдүү темада лекцияларды өтүп туруу	Чогулуш сайын	Организатор клас жетекчилер	клас жетекчилер бирикмеси	Даярдалган материалдар	Чогулуш сайын ар түрдүүлөкция, докладдар окулат.
9	Окуучулардын эс алуусун уюштуруу	Каникул учурунда	Ата-Энелер комитети	Клас жетекчилер бирикмеси	Эс алууга чыгаруу	Каникул учурунда окуучулардын убактылары туура пайдаланылат.
10	Камкорчулар кеңешинин чогулушу	Ар бир чейректин 2- жумасы	Мектеп директору. Камкөрүү кеңешинин төрагасы	кам көрүү кеңешинин чогулушунда	Кам көрүү кеңешинин отчеттору, маалыматтар	Ата-Энелердин мектептин жашоосу менен тыгыз байланышта болот.

Ата-энелик укуктар жана милдеттер – ата-энелердин балдарын эресеге жеткиче тарбиялап, укуктары жана милдеттери. Алар КРнын Конституциясында ж-а үй-бүлө кодексинде көрсөтүлгөн. Ата-энелик укуктар баланын төрөлүшүн жарандык абалдын актыларын каттоо органдарында күбөлөндүрүлгөн документтерге негизделет. Ата-эне өз ара никеде тургандыгына же ажырашкандыгына карабастан, балдарына карата бирдей укукка ээ болуп, бирдей милдетти аткарат. Алар тарбиялоого байланышкан маселелерди өз ара макулдашып чечет, ата-эненин ортосунда чыккан талаштар өздөрүнүн катышуусу м-н атайын органдарда чечилет. Ата-эне ажырашканда бала алардын кимисинде калышын өздөрүнчө чече албаса, бул маселени баланын мүдөөсүн көздөө м-н сот чечет. Бөлөк жашаган ата же эне баланы тарбиялоого катышууга милдеттүү, ошондой эле бала м-н жолугуп турууга укуктуу. Ата-эне балдарын мектепке берүүгө милдеттүү. Мыйзамда ата-эненин укуктарын коргоо жагы да каралган: эресеге жете элек балдарды мыйзамга же соттун чечимине карабастан, бербей кармап турган адамдан аны берүүнү талап кылууга укуктуу. Ата-эне эресеге жете элек балдарды мыйзамга же соттун үчүн кам көрүүгө милдеттүү (к. Алиммент). Балдарын тарбиялоо б-ча өз милдеттерин аткарабай койгон ата-энеге (же алардын бирине) ата-энелик укуктардан ажыратуу чарасы колдонулушу мүмкүн, бирок бул аларды балдар үчүн кам көрүү милдетинен бошотпойт. Ата-эне ата-энелик укуктарын калыбына келтирүүнү талап кылууга акылуу, бул маселе баланын кызыкчылыгын көздөө м-н сот тартыбинде чечилет.

8.6. КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖАЛПЫ БИЛИМ БЕРҮҮ УЮМУНУН АТА-ЭНЕЛЕР КОМИТЕТИ ЖӨНҮНДӨ ТИПТҮҮ Ж О Б О

I. Жалпы жоболор.

1.1. Бул Жобо кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндөгү» Мыйзамынын 38-беренесине ылайык, жалпы билим берүү Уюмунун ата-энелер комитетинин иш аракетин жөнгө салат, анткени ал тең башкаруу органы болуп эсептелет.

1.2. Ата-энелер комитети жөнүндө жобо ата-энелердин жалпы мектептик чогулушунда кабыл алынып, бекитилет да, мектептин жалпы билим берүү боюнча директорунун буйругу менен шике киргизилет.

1.3. Ата-энелер комитети (текст боюнча мындан ары - «комитет» - деп берилет) үч жылдык мөөнөткө ата-энелердин конференциясында шайланып, аны төрага башкарат. Ал комитет мектептин ата-энелер комитетине баш ийүү менен ата-энелер комитетинин конференциясында тактама (отчет) берип турат. Комитеттин ыйгарым укуктарынын мөөнөтү - 3-жыл (же комитеттин жылына үчтөн бири алмаштырылып турат).

1.4. Анын иш аракеттерин ыңгайлаштыруу (координациялоо) үчүн комитеттин курамына мектептин окуу-тарбия иштери боюнча директордун орун басары кириши мүмкүн.

1.5. Комитеттин иш-аракеттери Кыргыз Республикасынын «Балдар жөнүндөгү» Кодексине, Кыргыз Республикасынын «Билим берүү жөнүндөгү» Мыйзамына, Кыргыз Республикасынын өкмөтүнүн токтому менен бекитилген «Жалпы билим берүүчү уюм жөнүндөгү» типтүү жобого, «Жалпы билим берүүчү уюмдун Уставы» жана ушул Жобого ылайык ишке ашырылат.

1.6. Комитеттин чечимдери жалпы билим берүүчү мектептин жетекчилиги үчүн сунуш катарында кабыл алынат.

II. Негизги милдеттери.

Ата-энелер комитетинин милдеттери:

- 2.1. Жалпы билим берүүчү мектептин жетекчисине:
- мамлекеттик жалпы билим берүү уюмдарында балдар менен мектеп жашындагы өспүрүмдөрдүн милдеттүү түрдө жана акысыз бекер жалпы башталгыч жана жалпы негизги билим алуусуна;

- мамлекеттик билим Берүү уюмдарындагыдай эле мамлекеттик эмес жалпы билим берүү уюмдарында да Кыргыз Республикасынын Ченемдик - укук актыларына ылайык, окуучулардын окуу жүктөмү (нагрузкасы), сабактардын тартиби, үйдөн окуусуна жана дарылоо мекемелеринде окутууга);

- жалпы мектептик иш чараларды уюштурууга жана аларды өткөрүүдө көмөк көрсөтөт.

2.2. Жалпы билим берүүчү уюмдардын окуучуларынын ата-энелери (мыйзамдуу өкүлдөрү) менен алардын укуктары менен милдеттерин түшүндүрүү, үй-бүлөдө баланы тарбиялоо, ошондой эле жалпы билим берүүчү уюмдарды башкаруу процессине тартуу боюнча иштерди жүргүзүү болуп эсептелет.

III. Жалпы мектептик ата-энелер комитетинин функциялары.

3.1. Окуу-тарбиялык процессти уюштуруу үчүн (окуу китептерин, көрсөтмө усулдук куралдарды сатып алууга, аларды даярдоого, окутуу жабдуулары менен камсыз кылууга ж.б.) оптималдуу шарттарды камсыз кылууга көмөк көрсөтөт.

3.2. Класстык ата-энелер комитеттердин иш-аракеттерин координациялайт.

3.3. Окуучулардын ата-энелеринин (мыйзамдуу өкүлдөрүн) арасында окуучулардын ата-энелеринин жана окуучулардын укуктары менен милдеттери жөнүндө түшүндүрүү жана консультативдик иштерди өткөрөт.

3.4. Жалпы мектептик иш-чараларды өткөрүүгө көмөктөшөт, ошондой эле ата-энелер комитетинин билгилигине (компетенциясына) таандык жалпы мектептик ж.б. иштерди өткөрүү маселелери боюнча тең башкаруунун башка да органдары менен бирге өз ара иш алпарат.

3.5. Жалпы билим берүү уюмун жаңы окуу жылына карата даярдоо иштерине катышат.

3.6. Жалпы билим берүү уюмунун жетекчилиги менен бирдикте балдардын билим алууга болгон аракетин уюштурууну, окуучулардын тамактануусунун жана медициналык жактан тейленүүсүнүн сапатын уюштурууну көзөмөлдөйт.

3.7. Ата-энелердин жалпы мектептик чогулуш-жыйналыштарын өткөрүүдө жалпы билим берүү уюмунун жетекчилигине жардамдашат.

3.8. Өз дарегине, ошондой эле ушул Жобо тарабынан комитеттин билгилигине таандык Жобо тарабынан белгиленген маселелер боюнча

түшкөн кайрылууларды жалпы билим берүү уюмунун жетекчисинин тапшыруусу боюнча карап чыгат.

3.9. Комитеттин билгилигине кирген маселелер боюнча жалпы билим берүү уюмунун чектелүү актыларын талкуулайт.

3.10. Билим берүү процесси жүзөгө ашыруунун жана санитардык-гигиеналык эрежелери менен нормаларын аткаруунун коопсуздук шарттарын уюштурууга катышат.

3.11. Мектеп шарттары менен мектеп турмушунун ыңгайларын пропагандалоо маселеси боюнча коомдук уюмдар менен өз ара аракеттенет.

3.12. Жашы жетелек окуучулардын арасында укук бузууларды, көзөмөлсүз жана кароосуз калгандардын алдын алуу маселеси боюнча жалпы билим берүү уюмдарынын педагогикалык жааматтары менен бирге өз ара иш алпарат.

IV. Ата-энелер комитеттеринин укуктары.

Ушул Жобо тарабынан белгиленген билгиликтерге ылайык ата-энелер комитети:

4.1. Жалпы билим берүүчү уюмдун жетекчисине жана башка да жалпы билим берүүнүн өзүн-өзү башкаруу органдары менен анын жетекчисине тийиштүү сунуштарды киргизип, аларды кароонун жыйынтыктары жөнүндө алардан талап кылууга;

4.2. Балдардын укугун коргоо маселелери боюнча билим берүү органдарына, билим берүү уюмдарына жана башкаларга түшүнүк алуу боюнча кайрылууга;

4.3. Окуучулардын билим алуусун жеңилдетүү жана анын сапатын жакшыртууну камсыз кылуу маселелери боюнча жалпы билим берүү уюмунун жетекчисинен маалымат алып, анын ишин угууга, мектептик материалдык-техникалык жактан камсыз болуп, аны бекемдөө боюнча мектептин жетекчисин угуп, андан маалымат алууга;

4.4. Класстык ата-энелер комитеттеринин көрсөтүүлөрү (чечимдери) боюнча окуп жаткан окуучулардын ата-энелерин (мыйзамдуу өкүлдөрүн) өзүнүн отурумдарына чакырууга;

4.5. Жалпы билим берүү уюмунун чектелүү актыларын талкулоо иштерине катышууга;

4.6. Үй-бүлөсүндө балдарын тарбиялоодон баш тарткан ата-энелерге (мыйзамдуу өкүлдөргө) коомдук жаза берүүгө;

4.7.Комитетте жигердүү иштеп, жалпы мектептик иш-чараларды өткөрүүдө көмөк көрсөткөн окуучулардын ата-энелерин (мыйзамдуу өкүлдөрдө) сыйлоого;

4.8. Өзүнүн функцияларын аткаруу үчүн комитеттин мүчөлөрүнүн жетекчилиги астында туруктуу же убактылуу комиссияларды уюштурууга;

4.9. Ата-энелердин класстык комитеттери, комитеттин туруктуу же убактылуу комиссиялары жөнүндө чектелүү актыларды иштеп чыгууну уюштуруу;

4.10.Комитеттин билгилигине тийиштүү маселелер боюнча педагогикалык кеңештин же башка өзүн-өзү башкаруу органдардын айрым отурумдарына комитеттин төрагасы катышууга;

4.11.Жалпы билим берүү уюмунун жетекчилиги менен окуучулардын ата-энелеринин (мыйзамдуу өкүлдөрдүн) ортосунда балдарды үй-бүлөлүк жана коомдук тарбиялоо окуучулардын кызыкчылыгын коргоо сыяктуу бирин-бири өз ара түшүнүү сыяктуу маселесин жөнгө салуу;

4.12.Күчүндө турган ченемдик-укук актыларына ылайык чечимдерди кабыл алууга;

4.13.Ата-энелер комитетинин ишине катышпаган жана жоопкерчилиги төмөн же шалаакылыкка жол берген комитеттин айрым мүчөлөрүн кайра чакыртып алуу конференцияга сунуш кылууга укуктуу болуп эсептелет.

V. Ишти уюштуруу.

5.1.Комитеттин курамына окуучулардын ата-энелеринин (мыйзамдуу өкүлдөрдүн) өкүлдөрү ар бир класстан бирден киши кирет (ал эми жалпы билим берүүчү уюмдун класстарынын санына жараша параллель класстардын ар биринен бирден өкүл кирип, ар бир класстан 2ден өкүл болушу мүмкүн).

Комитеттин өкүлдөрү окуу жылынын башталышында (15-сентябрга чейин) жыл сайын ата-энелердин класстык чогулушунда шайланышат.

5.2.Комитеттин сандык курамыт ата-энелердин конференциясында аныкталат.

5.3.Комитет өзүнүн курамынан төрага шайлайт (алардын сандык курамына жараша төраганын орун басарлары жана катчы шайланат).

5.4. Комитет мектептин директору менен макулдашылган план жана тартип боюнча иштейт.

5.5. Өзүнүн иши жөнүндө комитет бир жылда 2ден кем эмес ата-энелердин жалпы чогулушунда тактама (отчёт) берет. Чогулушта чечим жөнөкөй көпчүлүк добуш менен кабыл алынат.

5.6. Комитет өзүнүн чечимин отурумда анын мүчөлөрүнүн жарымы катышканда гана кабыл алат.

5.7. Өзүнү билгилигине иштиктүү маселелер боюнча комитеттин катталуусу менен билим берүү уюмунун атынын жүргүзүлүп, ал документтерге билим берүү уюмунун жетекчиси менен комитеттин төрагасы кол коюшат.

VI. Иш кагаздарын жүргүзүү

6.1. Комитет өзүнүн өткөргөн конференцияларынын отурумдары менен жалпы мектептик ата-энелер чогулуштарынын протоколдорун, токтомдорун жүргүзөт.

6.2. Ата-энелер комитетинин иш планы, тактама-отчёттору менен протоколдору жалпы билим берүү мекемесинин кеңсесинде сакталат.

6.3. Комитеттеги иш кагаздарын алпаруу жоопкерчилиги комитеттин төрагасына же катчыга жүктөлөт.